

ความรักความปรารถนาดีต่อกันจุดเชื่อมโยงสัมพันธ์ แห่งมิตรภาพของคนทั้งโลก

ธงไชย สุขแสง^{5*}

บทนำ

ท่ามกลางกระแสโลกยุคปัจจุบัน มีติดต่อสื่อสารกันอย่างไร้พรมแดนจากตะวันออกไปตะวันตก จากเหนือจรดใต้ มีการศึกษาค้นคว้าทดลอง จนกระทั่งความพยายามในการแสวงหาสิ่งใหม่นอกโลก การสร้างยานพาหนะที่อำนวยความสะดวกในการย่นระยะทาง ย่นระยะเวลาให้สั้นลง เพื่อการติดต่อการค้า หรือเพื่อไปมาหาหากันให้เร็วยิ่งขึ้น หรือการค้นคว้าวิจัยเรื่องสิ่งของอุปโภคบริโภค ยารักษาโรคเพื่อช่วยให้ชีวิตยืนยาวมากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ให้รอดพ้นจากโรคภัย การสร้างและประดิษฐ์เทคโนโลยีทั้งหลายใหม่เพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเกิดจากธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์อันมากมายมหาศาล

แม้มนุษย์จะพยายามจะประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยล้ำอนาคตเพียงใด สิ่งที่คุณคนต้องการคือความสุข โดยความจริงแล้วโลกใบนี้ยังความขัดแย้งกัน มีการแก่งแย่งแข่งขัน บางแห่งต้องประสบกับภัยพิบัติอย่างร้ายแรง บางส่วนต้องประสบกับการระบาดของโรคภัยอย่างร้ายแรง มีคำถามว่าทำอย่างไรจึงจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้สังคมโลกที่เราอาศัยอยู่ในปัจจุบันนี้มีแต่ความสุข ความเบิกบาน มีความร่วมมือกันทุกด้านเพื่อเป้าหมายเดียวกันคือความสุข จุดเริ่มต้นที่สำคัญอยู่ที่จิตใจของคนที่เป็นไปด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน จะเป็นสะพานเชื่อมสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และที่สำคัญคือมิตรภาพที่ยั่งยืน

ความปรารถนาดีต่อกันเป็นคุณธรรมสำคัญของมนุษยชาติที่จะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข โดยก้าวผ่านเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม เพราะความสุขเป็นสิ่งที่โลกใบนี้ต้องการ

บทความชิ้นนี้จึงมองในเรื่องของคุณธรรมที่อยู่ในจิตใจของมนุษย์โดยเฉพาะความปรารถนาดีต่อกัน ที่นำไปสู่การเชื่อมโยงกัน เกิดความร่วมมือกันระหว่างตะวันออก ตะวันตก ระหว่างอินเดียบกับอาเซียน มีพัฒนาการที่สำคัญจากศาสนาที่เป็นจุดศูนย์รวมทางจิตใจของคน และนำเสนอตัวอย่างของบุคคลประวัติศาสตร์ของโลกที่ใช้หลักความความปรารถนาดี หลักอหิงสา ความไม่เบียดเบียนกัน ได้แก่พระเจ้าอโศกมหาราช กับมหาตมาคานธี

* คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ความรักความปรารถนาดี:คุณธรรมพื้นฐานสำคัญของศาสนาในโลกปัจจุบัน

ความรักความปรารถนาดี การไม่เป็นเบียดเบียน มีปรากฏในหลักคำสอนของศาสนาที่สำคัญ ทั้งนี้ เพราะศาสนาเป็นที่พึ่งทางจิตใจของมนุษย์ มีหลักคำสอนเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติและการดำรงชีวิตที่ดีงาม ซึ่งปัจจุบันมีศาสนาที่คนนับถืออยู่จำนวนมาก ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาซิกข์ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาเชน ศาสนาขงจื้อ ศาสนาเต๋า ศาสนาโซโรอัสเตอร์ ศาสนายูดาห์ ศาสนาซินโตและพุทธศาสนา ในบทความนี้จะกล่าวเฉพาะในส่วนเรื่อง ที่สัมพันธ์กันเรื่องความปรารถนาดีในศาสนาพราหมณ์ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และหลักความปรารถนาดีในวรรณคดีพุทธศาสนา

ความรักความปรารถนาดีในศาสนาพราหมณ์

ศาสนาพราหมณ์หรือฮินดูเป็นศาสนาที่เก่าแก่ที่สุดในโลกศาสนาหนึ่ง มีอายุมากกว่า 400 ปีมีวิวัฒนาการอันยาวนานทางประวัติศาสตร์ มีแหล่งกำเนิดที่อินเดียมีผู้นับถือที่เรียกว่า ศาสนิกฮินดู มีคัมภีร์ที่คือพระเวท หรือเวท โดยหลักฐานแห่งพระเวทมี 2 ชั้น คือ ชั้นศรุตี หมายถึงการทูลเชิญได้ยินเสียงทิพย์ นั้นมาด้วยตนเองและชั้นสมฤติ หมายถึงการถ่ายทอดกันมาด้วยการท่องจำ(มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : 20-21) คำสอนที่พื้นฐานสำคัญของพราหมณ์ฮินดู ปรากฏอยู่ในคัมภีร์มณูศาสน์ โดยได้วางหลักความประพฤติปฏิบัติตลอดจนแนวทางการครองชีวิตว่าด้วยการแบ่งชั้น วรณะ หรืออาศรมชีวิตทั้ง 4 คือ 1.พราหมณ์ ยังเป็นผู้ศึกษา ไม่แต่งงาน 2. คฤหัสถ์ แต่งงานแล้วเป็นผู้ครองเรือน 3.วนปรสเถ ออกไปอยู่ป่า 4.สัญญาสินี ถือเพศนักบวช โดยได้แสดงจุดหมายของชีวิตไว้ 4 ประการให้สอดคล้องกันอาศรม 4 คือ 1. ธรรม ความชอบธรรม 2. อรรถะ ความรุ่งเรืองทางโลก 3. กามะ ความยินดีหรือความปลานปลื้ม และ 4. โมกษะคือความหลุดพ้น (เดือน คำดี 73) คำสอน

พื้นฐานทางศีลธรรมสำหรับปฏิบัติต่อกันของมนุษย์ในสังคม มนุญศาสตร์กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า อย่าทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ไม่พึงทำร้ายใครทางใจหรือทางกาย ไม่พึงเปล่งวาจาที่ก่อความเจ็บใจแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย จงอดทนต่อด้วยคำที่ลွ่งเกิน ไม่พึงด่าตอบใคร ๆ ไม่พึงเป็นศัตรูของใคร ๆ เพราะเหตุแห่งร่างกายอันเนาเปื่อยทรุดโทรมได้ อย่าแสดงอาการโกรธตอบบุคคลที่โกรธ จงให้พรคนที่สาปแช่งและอย่าเปล่งวาจาที่ไร้สัจจะ (เดือน คำดี : 2541: 74)

ความรักความปรารถนาดีในศาสนาคริสต์

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาสากลที่สำคัญของโลก ก่อตั้งโดยพระเยซูคริสต์ มีคัมภีร์ไบเบิลซึ่งเป็นคัมภีร์ที่ได้รับการแปลและพิมพ์มากที่สุดในโลก บรรจุคำสั่งสอนของพระเยซูและพระสาวก คำสอนที่สำคัญที่ยกตัวอย่างมาได้แก่เรื่อง อหิงสา และความรัก

เรื่องอหิงสา “ท่านเคยได้ยินคำพังเพยว่า ฟันดาฟัน ตาต่อตา แต่เราถือว่าไม่ควรต่อต้านผู้ทำร้ายเสียด้วยซ้ำ ถ้าใครตบแก้มขวา ก็ยื่นแก้มซ้ายให้ด้วยด้วย ถ้ามีใครฟ้องร้องโดยหวังจะริบเสียชั้นในของท่าน ก็จงถอดเสียชั้นนอกให้ไปด้วยทันที ถ้าใครขู่เชิญให้ท่านชนของไปให้เขาสัก 1 โยชน์ ก็จงไปกับเขาเสีย 2 โยชน์”

เรื่องความรัก “ท่านเคยได้ยินคำพังเพยว่า ถ้าใครรักมึง ชิงชังตอบ แต่เราถือว่า ท่านควรรักแม้แต่ศัตรูและผู้เบียดเบียนเคียวเชิญท่าน แล้วท่านจะได้ชื่อว่าลูกพ่อในสวรรค์ บันดาลให้แสงแดดส่องทางทั้งคนดีและคนชั่ว บันดาลให้ฝนตกในนาคนดีและคนชั่วอย่างเสมอหน้ากัน ถ้าท่านรักเฉพาะแต่ผู้ที่รักท่าน ท่านมีดีอะไรเล่า พวกนอกريتทั้งหลายก็ทำเช่นนั้น”(มัทธิว 5.43-47) 3

“ถ้าท่านทำคุณเฉพาะแก่ผู้ที่ท่านหวังว่าจะตอบแทนแก่ท่านแน่ ๆ ท่านจะมีดีอะไรเล่า คนบาปก็ย่อมทำเช่นนั้น ถ้าท่านให้ยืมเฉพาะแก่ผู้ที่ท่านหวังว่าคืนให้ท่านแน่ ๆ ท่านจะมีดีอะไรเล่า คนบาปก็ย่อมทำเช่นนั้น ท่านจงรักศัตรู จงทำคุณและให้โดยไม่ต้องหวัง

ได้รับการตอนแทน ถ้าทำได้เช่นนั้น บำเหน็จของท่าน จะยิ่งใหญ่ โดยได้ชื่อว่าเป็นลูกพ่อผู้ยิ่งใหญ่ที่เมตตาทั้ง คนดีและคนเลว” (ลูกา 6.33-35) (กีรติ บุญเจือ: ศาสนศาสตร์เบื้องต้น:2541: 89)

คำสอนเรื่องความรักความปรารถนาใน ศาสนาคริสต์ สะท้อนให้เห็นถึงความรักความปรารถนา ที่พระเยซู มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ทำให้ปัจจุบัน มี องค์การทางศาสนาคริสต์ที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อน มนุษย์ในด้านต่างๆ ทางด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิสตรี สถาบันการศึกษา และโรงพยาบาลจำนวนมากมาย

ความรักความปรารถนาดีในศาสนาอิสลาม

อิสลาม แปลว่า ศานติ ความสงบสุข โดย การยอมรับมอบตนต่อองค์อัลเลาะห์ แต่พระองค์เดียว อิสลามเป็นทางทางการดำเนินชีวิตของมุสลิม ซึ่งได้ จากคัมภีร์อัลกุรอาน และจริยวัตรของท่านศาสดามุ หัมมัด อิสลามมิได้แยกวัตถุและจิตใจออกจากกัน ถือ ว่าชีวิตเป็นเอกภาพอิสลามตั้งขึ้นมาเพื่อทำให้ชีวิต สมบูรณ์ด้วยเหตุนี้ มุสลิมจึงไม่เชื่อการทรมานกาย ไม่ สอนให้มนุษย์เห็นออกจากโลกวัตถุ แต่อิสลามถือว่าการยกระดับจิตใจนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้โดยการ อยู่ในการอบรมของชีวิตที่ยุ่งยากสับสน จุดมุ่งหมาย อิสลามจึงอยู่ที่การสร้างดุลยภาพแห่งชีวิต คือวัตถุและ จิตใจ โดยการชี้ทางตรงให้มนุษย์ได้ปฏิบัติตามเพื่อสู่ สันติสุขทั้งด้านขัดเกลาลิขิตและการดำรงสันติภาพ ระหว่างเพื่อนมนุษย์ (เดียน คำดี:ศาสนาศาสตร์:2541 :181)

คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ของอิสลาม ส่วนหนึ่งได้กล่าวหลักศรัทธา 6 อันได้แก่ ศรัทธาต่อ พระอัลเลาะห์ ศรัทธาต่อมัลลิกิฮฺ ศรัทธาต่อคัมภีร์ ศรัทธาต่อศาสนทูต ศรัทธาต่อวันอวสานและศรัทธาต่อ กฎกำหนดสภาวะ ส่วนหลักปฏิบัติ 5 ได้แก่ หลัก ปฏิญาณตน การละหมาดหรือมาซ การถือศีลอด การ บริจาคซะกาต และการประกอบพิธีฮัจญ์

หลักปฏิบัติการถือศีลอด มีจุดประสงค์เพื่อทำ จิตใจให้บริสุทธิ์ ให้รู้จักควบคุมจิตใจ ให้รู้จักระงับของการ

มีความอดทน และให้รู้สภาพของคนยากจน อนาถา จะ ทำให้เกิดความปรารถนาดีให้คนอื่นมีความสุขแก่คน ทั่วไป และข้อบัญญัติในเรื่องการบริจาค(ซะกาต) ใน อิสลามมีข้อบัญญัติว่าด้วยเรื่องบริจาคอันเป็นหลักแห่ง ประกันสังคมไว้ด้วย และเรื่องนี้เป็นหลักฐานของ อิสลามข้อหนึ่งใน 5 ข้อซึ่งชาวมุสลิมผู้มีฐานะพึง กระทำได้ ต้องทำการบริจาคทรัพย์เป็นทาน (เดียน คำ ดี:ศาสนาศาสตร์:2541 :190)

ความปรารถนาดีต่อกันในพุทธศาสนา

พุทธศาสนาเป็นศาสนาสากล เกิดขึ้นก่อนคริสต์ศักราช 543 ปี ผู้ก่อตั้งเป็นสมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้า ผู้เป็นชาวอินเดีย ทรงตรัสรู้ความจริงอัน ประเสริฐ พุทธศาสนามีคัมภีร์พระไตรปิฎก บรรจุ หลักธรรมคำสอน โดยสอนให้ละเว้นจากการทำชั่วทุก ชนิด ให้ทำแต่กุศลความและทำจิตใจให้บริสุทธิ์ สิ่งที่ แสดงให้เห็นถึงความรักความปรารถนาต่อโลกของ พุทธศาสนาที่ชัดเจน คือการส่งสาวกไปประกาศพุทธ ศาสนาของพระพุทธเจ้า จำนวน 60 รูป เป็นครั้งแรกว่า “..เธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์ของมหาชน เพื่อความสุขของมหาชนและเพื่ออนุเคราะห์แก่ชาวโลก ..” เป้าหมายนี้จึงดำเนินการมาถึงปัจจุบันมากกว่า 2500 ปี และยังคงดำเนินต่อไป สำหรับความรักความ ปรารถนาดีให้ผู้อื่นเป็นสุขนั้นมีปรากฏมากมายใน พระไตรปิฎก ยกตัวอย่างที่สำคัญได้แก่ เมตตาใน หมวดพรหมวิหาร เมตตาในสาราณียธรรม เป็นต้น

เมตตา หมายถึง ความรัก ความปรารถนาให้ เขามีความสุขความสบาย ,แม้ไม่ตรัสคิดจะให้สัตว์ทั้งปวง เป็นสุขทั่วหน้า (พระเทพเวที ประยูรธ ปยุตโต : 237) เมตตาปรากฏใน พรหมวิหาร 4 คือธรรมเครื่องอยู่อย่าง ประเสริฐ, ธรรมประจำใจอันประเสริฐ, หลักความ ประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์, ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจ และกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมด จด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบได้แก่ 1. เมตตา ความรักใคร่ ปรารถนาดีอยากให้เรา มีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่

มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า 2. กรุณา ความสงสาร คิดช่วยให้
 พันทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยาก
 เดือดร้อนของปวงสัตว์ 3. มุทิตา ความยินดี ในเมื่อ
 ผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการ
 แซ่มนั้นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงใน
 ปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญอกงาม
 ยิ่งขึ้นไป 4. อุเบกขา ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้
 ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมี
 จิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรัก
 และชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว
 อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ
 พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จัก
 วางเฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขา
 รับผิดชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง
 หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับที่ความรับผิดชอบของตน
 ผู้ดำรงในพรหมวิหาร ย่อมช่วยเหลือมนุษย์สัตว์
 ทั้งหมดด้วยเมตตากรุณา และย่อมรักษารัษฎาธรรมไว้ได้
 ด้วยอุเบกขา ดังนั้น แม้จะมีกรุณาที่จะช่วยเหลือปวง
 สัตว์แต่ก็ต้องมีอุเบกขาด้วยที่จะมิให้เสียธรรม

พรหมวิหาร 4 เรียกอีกอย่างว่า อัปมัญญา 4
 เพราะแผ่ส่งมาเสมอโดยทั่วไปในมนุษย์สัตว์ทั้งหลาย ไม่
 มีประมาณ ไม่จำกัดขอบเขต (พระเทพเวที :
 พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม : 2535
 :148-149)

ความปรารถนาดี การไม่เบียดเบียนกันจะ
 นำมาซึ่งความสุขในโลก ทุกคนทุกศาสนาเมื่อเข้าใจ
 หลักที่เป็นประโยชน์เพื่อนมนุษย์ด้วยกันแล้ว ก่อให้เกิด
 ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการเมือง
 เศรษฐกิจและสังคม มหาบุรุษของโลกผู้เป็นแบบอย่าง
 และเริ่มต้นจิตใจด้วยความปรารถนาดีต่อกัน ใช้หลัก
 อหิงสาธรรม ดำเนินการแก้ปัญหา บอกกล่าวสิ่งที่เป็น
 ประโยชน์และช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ จนประสบ
 ผลสำเร็จ ตัวอย่างเช่นพระเจ้าอโศกมหาราชและ
 มหาตม คานธี

सत्यमेव जयते

**พระเจ้าอโศกมหาราช แบบอย่างของนักปกครอง
 เปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดี**

พระเจ้าอโศกมหาราช บุคคลสำคัญใน
 ประวัติศาสตร์ของโลก เอช.จี.เวลส์ ปราชญ์เรื่องนาม
 ของโลก ได้เขียนไว้ในหนังสือ The Outline of History.
 ตอนหนึ่งว่า “..ท่ามกลางพระนามจำนวนหมื่นพระนาม
 ของกษัตริย์ทั้งหลาย ผู้ครองราชสมบัติในโลก
 ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ พระนามพระเจ้าอโศก
 สองแสงเจิดจ้าโดดเด่นเพียงพระนามเดียวเป็นดวง
 ดาราดวงเดียวเท่านั้น (ประยงค์ สุวรรณบุปผา : 2542 :
 235) พระเจ้าอโศกมหาราชได้สร้างยอดเสาศิลาหรือ
 ยอดศิลาจารึกที่พระเจ้าอโศกได้ทรงกันรั้วหินและทรง
 ให้ปักเสาศิลาไว้ เป็นหลักฐานว่าครั้งหนึ่งพระองค์เคย
 เสด็จมากระทำสักการะบูชา ณ สถานที่ประสูติของ
 พระพุทธเจ้าแห่งนี้(พ.ศ.292) ยอดเสาศิลาหรือยอดศิลา
 จารึกที่พระเจ้าอโศกได้ทรงกันรั้วหินและทรงให้ปักเสาศิ
 ลานั้นเป็นรูปสิงห์ 4 ตัว ได้สิงห์มีรูปพระธรรมจักร
 ต่อมารัฐบาลอินเดียได้ใช้รูปสิงห์ 4 ตัว นี้เป็น
 สัญลักษณ์ตราแผ่นดินและใช้รูปพระธรรมจักร
 ประดิษฐานไว้บนธงชาติ มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน
 (มหาราชชาวพุทธแห่งอินเดีย,ประยงค์ สุวรรณบุปผา
 ,2542:44) ตราแผ่นดินและธงชาติของอินเดียไม่
 เพียงแต่เป็นบ่งบอกถึงประวัติศาสตร์ และอารยธรรมที่
 เจริญรุ่งเรืองของอินเดียเท่านั้น แต่ยังมี ความหมาย

แห่งธรรมจักรที่หมุนไปทั่วโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับตั้งแต่ที่พระเจ้าอโศกมหาราชได้ส่งมณเฑียรไปประกาศพุทธศาสนาในแคว้นและประเทศต่างๆ รวมทั้งหมด 9 สาย ด้วยกันคือ

1. พระมัทธมิกเถระ ไปแคว้นแคชเมียร์และคันธาระ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดีย ซึ่งได้แก่แคว้นแคชเมียร์ในปัจจุบัน

2. พระมหาเถระ ไปมคธสมณพล อยู่ทางทิศใต้ของแม่น้ำโคธาวารี ซึ่งได้แก่แคว้นไมซอร์ ในปัจจุบัน (อยู่ทางทิศใต้ของอินเดียติดกับแคว้นมัทธา)

3. พระรักขิตเถระ ไปอนาปิประเทศ อยู่ในเขตกะณะระ แคว้นบอมเบย์

4. พระโยนกมัทธมิกเถระ ไปอปรัตชนบท อยู่ริมฝั่งทะเลอาระเบีย ทางทิศเหนือของบอมเบย์

5. พระมหาธมมรักขิตเถระ ไปมหาภูฏานประเทศ ได้แก่อันตรประเทศทุกวันนี้

6. พระมหารักขิตเถระ ไปโยนกประเทศ ได้แก่เขตแดนปากเตเรียน ในเปอร์เซีย

7. พระมัทธมเถระ ไปหิมวันตประเทศ ได้แก่เนปาล ซึ่งของอยู่ตอนเหนือของอินเดีย

8. พระโสณเถระ และพระอุตตรเถระ ไปสุวรรณภูมิ ได้แก่ ไทย พม่า และมอญทุกวันนี้

9. พระมหิตเถระ ไปประเทศศรีลังกา (พระอุตรคณิกเถระ:ประวัติศาสตร์พุทธศาสนาในอินเดีย : 2534 : 237-238)

การส่งสมณทูตไปประกาศพุทธศาสนาครั้งนั้นไม่ใช่เฉพาะแต่เรื่องศาสนาเท่านั้น แต่เป็นการส่งความปรารถนาดีของพระเจ้าอโศกมหาราชที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันทั่วโลก พระองค์แสดงให้เห็นแล้วว่า การทำสงครามกันมีแต่เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สิน มีแต่ความโกรธแค้นชิงชังกัน ไม่สิ้นสุด ดังนั้นเมื่อพระองค์ทรงเห็นความจริงแล้วว่า การชนะสงครามไม่ใช่เรื่องยิ่งใหญ่ แต่คุณธรรมที่มีอยู่ในจิตใจมนุษย์ต่างหากจะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความยินดี มีแต่ความสงบ มีแต่ความรักความปรารถนาดีต่อกัน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ของ

มนุษยชาติ เป็นจุดเชื่อมโยงมนุษย์ให้แน่นแฟ้นกว่าสิ่งใด ด้วยการกระทำของพระองค์ทำให้พระนามของพระองค์มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า พระเจ้าเทวณัมปิยทัสสี อันหมายถึงพระราชาผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพ แม้กาลเวลาจะผ่านมามากกว่า 2,300 ปี แต่ชื่อของพระเจ้าอโศกมหาราช มหาราชผู้มอบความรักความปรารถนาดีอันเป็นรางวัลชีวิตของโลก ก็ยังคงดังกึกก้องอยู่ในใจของผู้ที่รักและปรารถนาดีต่อกัน

มหาตมคานธี มหาบุรุษของโลก ผู้ใช้หลักอหิงสาผู้มีแต่ความปรารถนาดีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

มหาตม คานธี (ค.ศ.1869-1948) เป็นนามที่กล่าวกันทั่วโลกในครั้งแรกของศตวรรษที่ 20 เมื่อท่านสามารถนำประชาชนทั่วอินเดียทั้งประเทศเข้าต่อสู้กับจักรพรรดิอันเกียติเกรงของอังกฤษได้สำเร็จ ด้วยวิธีการที่ชาวตะวันตกคาดไม่ถึง สามารถเรียกร้องเอกราชกลับคือสู่ประเทศและศักดิ์ศรีกลับคืนสู่ประชาชน ด้วยหลักแห่ง “อหิงสา คือไม่เบียดเบียน อารยธรรมทางด้านจิตใจของชาวเอเชียได้พิสูจน์ตัวเองอย่างเด่นชัดว่าอยู่เหนืออารยธรรมทางด้านวัตถุอันพรั่งพร้อมด้วยศาสตราวุธของชาวตะวันตก ด้วยอำนาจแห่งสัจจะและความรักเท่านั้น ปัญหาของมนุษยชาติจะอาจแก้ไขให้ลุล่วงไปได้

หลักการพื้นฐานที่มหาตมะ คานธี ใช้ก็คือ “อหิงสา” ความไม่เบียดเบียน ความไม่รุนแรง คานธีเชื่อว่าในส่วนที่ลึกที่สุดนั้นมนุษย์มีคุณธรรมและความจริงซ่อนอยู่ในตัว ท่านอธิบายว่าเราจะเคยได้ยินคนที่ปฏิเสธพระเจ้า(God) แต่เราจะไม่ได้ยินคนที่ปฏิเสธความจริง(Truth) แม้แต่บุคคลที่เขลาที่สุดหรือโง่ที่สุดก็ยังมีความจริงบางอย่างอยู่ในตัวของเขา เราทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งแห่งความจริงสากลของธรรมชาติทั้งหมด (<http://www.dhammadownload.com/board/viewtopic.php?t=18430> วันที่ 9 พฤศจิกายน 2557)

มหาตม คานธี มหาบุรุษผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของโลก ท่านได้ใช้หลักอหิงสา การไม่เบียดเบียนกัน ข้อเดียวข้อสำคัญที่อยู่ในจิตใจมนุษย์ อันเป็นการแสดงถึง

ความปรารถนาดีของท่าน ได้ปลุกหัวใจให้เบิกบาน เพราะเชื่อว่า หากทุกคนปฏิบัติถูกต้อง ก็จะได้รับผลดีกันทุกคน ไม่ช้าก็เร็ว ไม่มีมิตรและศัตรู มีแต่ความเข้าใจกันเชื้ออาหารต่อกัน อันนำไปสู่การอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ซึ่งมีมหาตม คานธีท่านได้ทำเป็นแบบอย่างให้โลกได้เห็นแล้ว

บทสรุป

ความรักความปรารถนาดีที่มีในหลักศาสนา เป็นที่พึงทางจิตวิญญาณของมนุษย์มีความสำคัญกับวิถีแห่งการดำเนินชีวิต มีหลักธรรมคำสอนที่สั่งสอนเพื่อมนุษย์นำมาประพฤติปฏิบัติ แม้สังคมโลกจะมีการเปลี่ยนแปลง การประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีก้าวไกล สิ่งสำคัญที่สุดก็เริ่มจากจิตใจที่มีความรัก ความปรารถนาดี ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของคนในสังคมไปในทิศทางบวก ก่อให้เกิดความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียว ก่อให้เกิดความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ก่อให้เกิดผู้ปกครองโดยธรรม มหาบุรุษของโลก ตัวอย่างของพระเจ้าอโศกมหาราช และมหาตมคานธี ผู้นำหลักความปรารถนาดีต่อกัน หลักอหิงสาธรรม

บรรณานุกรม

กิริติ บุญเจือ.ศาสนาศาสตร์เบื้องต้น.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.2541.

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ.ASEAN Mini book. Page Maker Co.,Ltd.; กรุงเทพฯ ,2556.

.....:58 คำตอบสู่ประชาคมอาเซียน Page Maker Co.,Ltd.; กรุงเทพฯ ,2556.

กรรณ- เรื่องอุไร กุศลศาสตร์.ภารตวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 6 :กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยาม.2550.

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.ศาสนาทั่วไป.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.2553.

เดียน คำดี .ศาสนาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .2541.

ทีมงาน ด้วย ศูนย์ .INDIA ความรู้ล้ำของปรัชญาพุทธวิป. กรุงเทพฯ : บริษัท พี.วาทีน พับลิเคชั่น จำกัด.2551.

พระเทพเวที(ประยุทธ์ ปยุตโต).พจนานุกรมศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.พิมพ์ครั้งที่ 7,กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,2535.

.....พจนานุกรมศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์.พิมพ์ครั้งที่ 7,กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ,2536.

พระอุตรคณวิการ(ชวินทร์ สระคำ):ประวัติศาตร์พุทธศาสนาในอินเดีย.พิมพ์ครั้งที่2,โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.2534.

ดำเนินการแก้ปัญหาและช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และพัฒนาสังคม ความปรารถนาดีที่อยู่ในจิตใจมนุษย์นี้ ทำให้นำไปความร่วมมือของทั่วโลกไม่ว่าตะวันตก ตะวันออก เห็นใจกันได้ หรือองค์กรที่สำคัญของโลก เช่น องค์การสหประชาชาติ สมาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น ความปรารถนาดีที่อยู่ใจทำให้ความร่วมมือในการพัฒนาคนพัฒนาประเทศพัฒนาโลก เกิดความร่วมมือระหว่างกันในองค์กรเกิดความร่วมมือในการพัฒนาคนพัฒนาประเทศพัฒนาและประเทศ เช่น ความสัมพันธ์อาเซียนกับอินเดีย สหภาพยุโรป จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อเมริกา เป็นต้น ความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้เผยแผ่วิทยาการสมัยใหม่ ความร่วมมือของสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ จุดหมายสำคัญคือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับโลกในด้านต่างๆ พร้อมด้วยความสุขและมีมิตรภาพอันดีงาม สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน เพราะความรักความปรารถนาดีจะนำไปสู่ความสงบสุขของโลกใบนี้

พ.อ.(พิเศษ)นวม สงวนทรัพย์.พระเจ้าอโศกมหาราช.กรุงเทพ:โรงพิมพ์มหายานกุฎราชวิทยาลัย.2543.

ประยงค์ สุวรรณบุบผา.มหาราชชาวพุทธแห่งอินเดีย,กรุงเทพ: ไสภณการพิมพ์:2542)

รพินทรนาถ ฐากูร รจนา,กรุณา—เรื่องอุไร กุศลาสัย แปล. คีตาณัฐลี.พิมพ์ครั้งที่ 8,กรุงเทพ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์. 2540.

<http://www.dhammajak.net/board/viewtopic.php?t=18430>วันที่ 9 พฤศจิกายน 2557

พรหมวิหาร 4 holy abidings; sublime states of mind)

1. loving-kindness; friendliness; goodwill)

2. - compassion)

3. - sympathetic joy; altruistic joy)

4. equanimity; neutrality; poise)

สาราณียธรรม) (ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึง, ธรรมเป็นเหตุที่ระลึกถึงกัน, หลักการอยู่ร่วมกัน — states of conciliation; virtues for fraternal living)